

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Тодор Александров Киров

за Дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „Доктор” в професионално направление "8.3. Музикално и танцово изкуство", с автор **Сун Ин**, докторант към катедра "Класическо пеене", „Вокален факултет”, при НМА „Проф. Панчо Владигеров” - София, на тема „Национална опера "Поема за Мулан" - Изследване на китайски и европейски традиции; Вокален образ на главната героиня Мулан - драматургични и стилистични особености”

=====

Докторант Сун Ин има завършени бакалавърска и магистърска степен по класическо пеене в престижни университети в Китай. От 2001г работи като преподавател по класическо пеене във висши училища в Китай до пристигането в България. Освен като педагог, тя се изявява като изпълнител и изследовател. Има изнесени концерти и майсторски класове в Китай и Южна Корея, както и теоретични публикации в престижни медии.

Логичен е изследователският мотив на докторант Сун Ин при избора на тема за дисертационно изследване. Нейното образование и професионална реализация обясняват интереса ѝ към представената тема. Предметът на изследване е актуален, и това определя приносния характер на труда. Темата ще е полезна в обучението на китайските студенти, както и в бъдещата им работа като изследователи.

"Китайското оперно изкуство се е зародило сравнително късно. То се е появило след развитието и разцвета на западното оперно изкуство. Изучаването на китайската опера трябва да се обсъжда във връзка с развитието на западната опера... Изследването реализира изводи, които да спомогнат за оценяването, популяризирането и реферирането на китайските национален опери в бъдеще." (с.9)

От това заключение произхождат съдържанието и структурата на настоящия дисертационен труд. Като основен обект на своето изследване дисертантът ни представя типичното китайско оперно произведение "Поема за Мулан". Авторът е с убеждението, че всяко национално изкуство трябва да бъде подложено на изследване, и лансира твърдението, че "оперите с национални културни характеристики могат бързо да разпространят културите на различни страни". На тази тема е посветена **трета глава**, която в детайли представя информация и анализи на сюжета, сценичните образи, музикалните характеристики, и преди всичко на "вокалния образ (драматургични и стилистични особености) на главната героиня Хуа Мулан". Авторът "реализира изводи, които да спомогнат за оценяването,

популяризирането и реферирането на китайските национални опери в бъдеще."

В **Заключението към трета глава** Сун Ин определя разработката на темата и "Приноса на ситуационната симфонична опера "Поема за Мулан" за развитието на китайската национална опера в бъдеще" в три точки:

На първо място е наложено съждението за "избор на тема на базата на нова интерпретация на древни легенди". Тоест съществува тенденция за откъсване от влиянието на известни западни опери и оформяне на национален суверенитет по отношение на текстовете в китайските оперни произведения.

Второ - еволюция в базисния музикален материал: Китайската народна музика в своята хилядолетна история еволюира до съвременните народни песни, които са широко обичани от хората. Китайските композитори на базата на относително стандартизираната оперна музика формират уникални техники на изразяване, които се развиват и разширяват чрез усвояване на местната фолклорна музика. Операта "Поема за Мулан" е пример в това отношение.

Третото направление е въпросът за разпространението и публичността. До скоро се е пренебрегвал проблемът за разпространението на китайските оперни произведения извън пределите на страната. "От 2001 година насам, с присъединяването на Китай към Световната търговска организация интензивността на реформите и отварянето към световния музикален пазар се увеличава с всеки изминал ден." С този процес е свързана и симфоничната опера "Поема за Мулан". От 2004 до 2014 година тази опера е поставяна на сцената на различни страни: САЩ, Австрия, Япония, Русия... *Заключението на дисертанта е: "Ако китайската национална опера иска да търси ново развитие, да излезе на международната сцена и да се интегрира в световната опера, тя може да се поучи от успешния опит на "Поема за Мулан".*

Всъщност в съдържанието на дисертацията съществени анализи са направени и в други две посоки, което е видно и в заглавието: "Изследване на китайските и европейските традиции". На тези теми са посветени първа и втора глава от труда.

Становището, че "Изучаването на китайската опера трябва да се обсъжда във връзка с развитието на западната опера" е породило анализите, направени в **първа глава**. Там детайлно са разгледани въпросите с появата, формирането и развитието на западната опера. Представени са факти и са направени разсъждения по отношение състоянието на операта в различните западноевропейски държави за времето от 17-ти до 20-ти век, както и спецификата в творчеството на световно известни оперни композитори.

Във връзка с "наследството на създаването на китайската национална опера" е съдържанието на **втора глава**. Тръгвайки от ранните песенно - танцови драматични творби и детски мюзикъли, минавайки през "ранната

сериозна опера", "драматичната певческа опера", "новата оперна класика" и стигайки до "новата ера за китайската опера през 21-ви век" дисертанта представя в пълнота развитието на операта в Китай и прави плавен преход към типичната китайска национална опера "Поема за Мулан", представена в **трета глава**.

Актуалността на дисертационния труд е обусловена и от факта, че в музикално - теоретичната литература са рядко изследванията, в които се прави сравнителен анализ между китайските опери и западноевропейското оперно изкуство. Наличието на богата информация от страна на докторанта създава предпоставка за сравнително изследване. Обстойното проучване и сравнителният анализ допринасят за обогатяване на познанията и осъзнаване на специфичните интерпретационни особености, усъвършенстване на професионалния потенциал, а също така насърчаване на обмена и взаимодействието между китайската и западноевропейските култури.

Дисертацията съдържа общо 158 страници, които включват три глави (със съответни раздели), приноси и Библиография. Трудът е сериозно аналитично изследване, включващо систематичен преглед на развитието на китайската опера, повлияно от разцвета на западното оперно изкуство. Особено ценно е това, че авторът е певец, с натрупан практически опит като изпълнител и педагог. Направено е проучване и анализ на особеностите на оперните школи в западноевропейските държави, както и на оперното творчество на световно известни творци. Детайлно са диференцирани понятията (като вид изкуство) "музикална драма", "музикален театър", "мюзикъл", "опера". Проследен е пътят на създаване и развитие на китайската национална опера.

Заключение: Изразявам положителното си становище за приносния характер на дисертационния труд на Сун Ин на тема „Национална опера "Поема за Мулан" - Изследване на китайски и европейски традиции; Вокален образ на главната героиня Мулан - драматургични и стилистични особености”. **Предлагам на членовете на уважаемото научно жури да присъдят на Сун Ин образователната и научна степен „Доктор”, в професионално направление "8.3. Музикално и танцово изкуство".**

5.12.2023г

проф. д-р Тодор Киров